

K 44201205 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คำสำคัญ : อาเจะห์ / สงครามอาเจะห์ / ความสัมพันธ์ระหว่างอาเจะห์และเนเธอร์แลนด์

วลัักษณ์ ศิลปิโรจน์ : การเผชิญหน้าระหว่างอาเจะห์และเนเธอร์แลนด์ ค.ศ.1873-1942 (Confrontation between Aceh and Netherlands A.D.1873-1942) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : ผศ. ดร. มนัส เกียรติธำชัย. 80 หน้า. ISBN 974-11-6223-5.

การศึกษาเรื่อง การเผชิญหน้าระหว่างอาเจะห์และเนเธอร์แลนด์ ค.ศ. 1873- 1942 มีวัตถุประสงค์เพื่อ การศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของรัฐอาเจะห์ที่มีความเป็นเอกเทศ และในปัจจุบันกำลังเป็นที่กล่าวถึง ต่อบทบาทการเรียกร้องเอกราชจากอินโดนีเซีย ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญต่อเสถียรภาพทางการเมืองของ รัฐบาล การที่จะเข้าใจปัญหาที่แท้จริงได้นั้น จำเป็นที่ต้องศึกษาตั้งแต่ยุคที่อาเจะห์เรืองอำนาจ จนถึงสมัยแห่ง การถูกรุกรานโดยดัตช์คือช่วง ค.ศ. 1873-1942 ซึ่งนับเป็นยุคที่มีความสำคัญเพราะสงครามในครั้งนั้นก่อให้เกิด ขบวนการต่อสู้ที่เข้มแข็งและมีบทบาทต่อการเรียกร้องเอกราชมาจนถึงปัจจุบัน

วิธีการศึกษาเป็นการประมวลความรู้และวิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ประเด็นแรกศึกษาพัฒนาการการเกิดรัฐอาเจะห์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวของสังคมเมืองท่าในยุคการค้า ประเด็นที่สองศึกษาและวิเคราะห์ถึงการเข้ามาและนโยบายต่างๆ ของดัตช์ ประเด็นที่สามศึกษาถึงบทบาทของ ชาวพื้นเมืองต่อการรับมือจากผู้รุกรานที่อยู่บนพื้นฐานของศาสนาอิสลาม

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการของการเกิดรัฐอาเจะห์นั้นผูกพันอยู่กับการค้าและศาสนาอิสลาม ผู้นำ ของรัฐเดิมคือสุลต่าน แต่เมื่อถึงยุคของการต่อสู้เพื่ออิสรภาพของชาวอาเจะห์ในยุคการค้าอาณานิคมโดยดัตช์ ในช่วง ค.ศ. 1873-1942 พบว่า อาเจะห์ถูกวางอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกรักในความเป็นรัฐอิสลามซึ่งมีสำนึกของ ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติของตนและส่งผลถึงปัจจุบันนั้นคือการพยายามเรียกร้องเอกราชจาก รัฐบาลอินโดนีเซีย และตัวผู้นำในการต่อสู้กับดัตช์ในครั้งนั้นถูกเปลี่ยนมือมาจากสุลต่านมาอยู่ที่อุลามาซึ่งเป็น ผู้นำทางศาสนาแทนซึ่งมีอิทธิพลทั้งทางด้านความคิดและเป็นผู้นำในการต่อสู้ บทบาทของอุลามาในครั้งนั้นยัง ส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน นั่นคือการเรียกร้องเอกราชกับรัฐบาลอินโดนีเซียในขณะนี้ อาจสรุปได้ว่าอาเจะห์น่าจะเป็นกรณีหนึ่งที่ทำให้เราเห็นภาพของการเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์โดยรวมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใน การต่อสู้กับเจ้าอาณานิคม รวมถึงการใช้ศาสนาอิสลามมาเป็นเครื่องมือในการรวบรวมผู้คนหล่อหลอมให้มี สำนึกถึงความเป็นมุสลิมเพื่อเป็นพลังในการต่อสู้และเรียกร้องเอกราช

KEY WORD ; ACEH / ACEH WAR / RELATION BETWEEN ACEH AND NETHERLANDS

WALALAK SINLAPAVILOJ ; CONFRONTATION BETWEEN ACEH AND NETHERLANDS
A.D.1873-1942. MASTER'S REPORT ADVISOR ; ASST.PROF.MANAT KEATTARAI, Ph.D. 80 pp.
ISBN 974-11-6223-5.

The main aim of this study is to provide an autonomous perspective towards the study of Acehese historical development. One factor that brings about great instability within the Indonesian nation at present time is the on- going struggle by Aceh for her independence. To fully understand the issue at hand, one has to look back at the golden era of Acehese history and her decline after facing Dutch aggression between 1873 to 1942. One of the manifestation of that Dutch – Aceh war was the rise of Acehese independent movement who maintained its role in the struggle for independence up until the present time.

The study is based on historical analysis and is divided into three main issues : the development of traditional Acehese state as one of the great city- port of Southeast Asia in the Age of Commerce ; the involvement and policy of the Dutch and the response of the Acehese towards outside interference that based on Islamic doctrine.

The result of this study shows that the development of Acehese State was determined by commerce and Islamic religion. After the great Sultanate declined in face of Dutch colonialism between 1873 – 1942, Acehese awareness was raised, basing on historical and religions pride. Such awareness continued to characterize the Acehese struggle for independence up until modern time. During the fighting will the Dutch, leadership passed from the Sultan to the Ulama who excercised influence both intellectually as Islamic teachers and physically as the leaders. The same roles apply for the Ulama in the struggle against the Indonesian Government. It can be concluded, therefore, that Aceh provides a case study that highlights the overall response of Southeast Asia against colonial domination. It also highlights the importance of Islam as a binding force for the Muslim people, hightening their awareness and providing a fundamental basic for freedom fighters.